

30° sterkte. Dan roert men de zaden goed om en druppelt er al roerende nu en dan wat water bij. Ziet men nu, dat, bij het in rust laten, er nagenoeg een vierde der gansche hoeveelheid zaden aan de oppervlakte drijven, dan schept men deze met een lepeltje af, giet vervolgens den wijngest terug in de flesch en spoelt de op den bodem geblevene zaden met water af. Deze laatste zijn de zwaarste zaden, welke men nu, met vooraf gedroogd zand of fijne asch, goed vermengt en onmiddellijk uitzaait.

Door deze eenvoudige doenwijze, bekomt men uitnemend kloeke planten van gelijkmatige ontwikkeling, en welke nooit door roest, honigdauw of andere ziekten zullen worden aangetast.

Wijngest van 90 gr. is bij alle apothekers en drogisten te bekomen. Hetzelfde vocht kan voor de bewerking van het volgende jaar worden gebruikt.

De Landbode.

## De Hoenderkweek.

Het eierpikken is eene leelijke ondeugd der hen, die het weldra aan al hare gezellen men overleert; zelfs beweert men dat de kliekens van zulke hennen de fout zouden overerven!

Waar ligt de oorzaak van dit gebrek?

Zeer zelden komt het in de hoenderhokken der landbouwers voor; dikwijls integendeel in deze van stad, vooral in de lente. Soms hoort men den ganschen dag door kakelen, en gaat men naar de nesten, dan ziet men daar 4 of 5 hennen rond de leggende hen wachthouden om haar ei te kunnen verslinden.

't Gebeurt bij 't begin van 't leggen, dat de hoenders een of meer eiers zonder schaal leggen. Wil de nieuwsgierige hen misschien weten welk verschil tusschen dit en een volmaakt ei is? Zij pikt eraan, scheurt het vlies dat den inhoud verbergt; het ei loopt open; zij pikt nog eens, krijgt den smaak en de smoezucht gaat haren gang. Eens geleerd, pikt zij bij gebrek aan schaallooze of wind-eiers ook de goede eiers aan stukken en bedigt den inhoud met drift.

Om haar dit af te leeren, heeft men legbakken uitgevonden, waarin elk ei dadelijk buiten 't bereik wegrolt; men legt ook hier en daar op de loopplaats wit geveerde houten of porseleinen eieren; ofwel eierschalen met mostaard, peper, zeep, gloeiende assche, enz. gevuld, en de ondeugende hen is niet weinig teleurgesteld door zulke verschalking.

Om de hen het eierpikken niet aan te leeren bestaat er een veel gemakkelijker middel dan om haar die ondeugd af te leeren: dat is doelmatig voederen.

Het kan wel gebeuren dat het eierkanaal min of meer ziekelijk is, en de noodige schaal kalk niet afzet, doch meestal is het bij gebrek aan de noodige grondstoffen dat de schaal kalk niet kan gevormd worden. Is het door ziekte, dan kan men 't algemeen aanemen dat het zwakte is, dus armoede, gebrek aan voeder. Goed graanvoeder, gebakt en gekookt vleesch en een weinig zijn geklopte kalk onder hun bereik brengen, zal de kliekens verhelpen. Men voorziet ze ook goed van groenvoeder.

Welk groenvoeder? Onlangs werd ons die vraag gesteld, die, om haar algemeen belang hier eene plaats verdient. Moet het gezegd worden dat gewoon gras, salade, snijkoorn en meer ander gewoon groen goed is?

Niet zelden geven de kliekens, bij burgers gevoed, eiers met zeer bleke dooiers, dit bij gemis aan groen; nochtans is dit gemakkelijk te voorkomen. Niets geeft eene fijnere zmaak en eene schoonere kleur aan de eieren dan zurkel en kers, welke tevens de schaal hard maken. Men bezaait daarmede een boekje, — een vierkanten meter grond en men zal den geheelen zomer schoone en lekkere eieren hebben.

's Winters voorziet men zich in groenvoeder door het kweken van blad- of boemenkoolen, savooibladeren, de spruitjes van allerhande koolstammen, enz. Ook in de lente zijn die spruitjes door de hoenders zeer gezocht; 't is dus raadzaam afgediende spruitstammen en savooistammen te laten uitschieten in plaats van ze weg te werpen.

De Landbode. (Vervolg bij naaste).

## Aan de Buitenlieden.

Waarde Vrienden,  
Op gevaar af, van wat indringend te zijn, kan mij maar zoo stout met uwe zaken te

bemoeien, en daar uwe zoogezegde vrienden, pastoors, burgemeesters, kasteel- en andere machtige heeren voor een opruier en slecht mensch uitgescholden te worden, wil ik toch bij middel van dezen brief, een hartelijk woord met u spreken.

Ik vraag u om geheel dezen brief te lezen en het geschrevene aandachtig te overwegen.

Ik ben een socialist, en diegene die mij kennen verklaren openlijk, dat ik nooit vermoord, gebrand, of gestolen heb, en ik een goed en handelbaar mensch ben. Dus zij hoeft geen vrees voor de inzichten van den schrijver te hebben.

Waar ik u dan over handelen wil, is over uw bestaan, uw werk, uw leven, zie, ik moet het u zeggen daar houdt gij u te weinig mede bezig, daar denkt gij te weinig aan.

Ik wil niet zeggen dat gij niet genoeg klaagt, maar mijn hemel, dat helpt nu eenmaal niet; ik bedoel dat gij u niet genoeg bezig houdt met de oorzaken, van datgene waarover gij te klagen hebt.

Is het niet waar, gij werkt als een paard van vroeg tot laat, uw leven is een aanhoudende zorg om het dagelijks brood, uwe handen zijn driemaal zoo dik, en twintig maal zoo hard als die van n'baron graaf of anderen heer. Uw hart is goed, als er iemand lijdt dan hebt gij medelijden en kunnen er u tranen in de oogen komen.

Als er brand bij uw gebuur is dan wordt gij opgewonden en biedt gij hulp; als de hagel den oogst verniet, dan kunt gij tranen schreien, als uwe pacht moet betaald worden en gij hebt geen geld genoeg, dan is uw eerlijk gemoed in verzet, en lijdt gij veel.

Ziedaar een duidelijk bewijs, dat gij bedeed zijt met menselijke gevoelens, die wanneer er ongeluk, onrecht, en lijden heerschen, in verzet komen, en neigingen te kennen geven, ook het goede en schoone te willen.

Welnu waarde vriend, degenen die zich uwe vrienden noemen, en alle macht verenigd hebben, zoowel van geld, eigendommen, als van leger, gendarmen en gevangenen, die aanzien u als geen mensch, maar als een stuk gereedschap dat zij gebruiken om op korten tijd geld, veel geld bijeen te verzamelen, waarmede zij de groote kosten van hun rijk leven betalen.

Die heeren kunnen zien dat gij met moeite genoeg kunt bijeen sparen om uwe pachten te betalen, dat de buitenwerklieden in hokken leven, waar men geen geiten zou in opsluiten, dat uwe kinderen te weinig onderwezen zijn, dat gij als eenige uitspanning uw vermaak in den drank moet gaan zoeken, en zij zeggen, « dat is goed genoeg voor mijne pachters, voor ne boer, al wat ik moet betrachten dat is, dat hij jaarlijks mij 't geld inbrengt, dat hij verdiend heeft en ik zal het veieren ».

Dat kunt gij waarnemen vriend; dat kunt gij zien rondom u. Zeg eens hoevelen zijn er van u en uwe kennissen niet ten gronde gegaan of hebben hypotheeken op hunnen akker moeten nemen die zij nooit zullen kunnen aflossen. Hoevele hebben geene schulden moeten maken die zij niet kunnen betalen. Anderen die hun daghuur zagen verminderen, hunnen arbeid verzwaren en trots hun werken, de hand moesten uitsteken om eene almoes te krijgen, wilden zij met hunne vrouw en kinderen niet verhongeren.

Als gij nu over dat alles uwe gedachten laat gaan, dan zult gij met mij, als socialist toch instemmen dat alles in de wereld niet is zoals het zijn moet.

Dus daarin hebben de socialisten gelijk. Maar nu is de vraag, kan het wel anders gaan in de wereld? En ik socialist zeg u, ja beste vriend, het kan anders, er is genoeg van alle levens- en genotsmiddelen om alle menschen, dus u ook gelukkig te laten leven.

In mijn volgenden brief, zal ik u dit nader uitleggen.

Uw Vriend,

KAREL.

## GIDS

Voor de bezoekers der instellingen van VOORUIT en der Werklieden-Partij te Gent

### Hoofdlokaal (1883)

#### Garenmarkt

Koffiehuis, Meetingzaal, groote Boekkerij, Hoofdbureau van VOORUIT, samenwerkende Drukkerij, Socialistische Boekhandel.

### Groote Magazijnen « Vooruit » (1894)

#### Vrijdagmarkt

Ellegoederen, Kleederen, Schoenen, Leder, Kruidenierswaren. Werkhuizen voor Naai-sters, Schoenmakers en Stiksters. — Electrisch licht en electrische drijfkracht.

### « Vooruit », Chartreuzenstraat (1886)

Koffiehuis, Zittingzalen, Turnzaal, Samenwerkende Werkhuizen der Sigarenmakers en Metaalbewerkers. Bond Moyson (ziekenbeurs).

### Bakkerij en Molendmagazijnen (1889)

#### Nijverheidsboulevard

Groote Broodfabriek met de beste Ovens en Kneedmachinen. Uitgestrekte Kolenmagazijnen. Werkhuis voor Meubelmakers.

### Feestlokaal (1896)

#### Bagattenstraat

Koffiehuis, Feestlokaal en Bijhoorigheden. Groote Hof.

### APOTHEKEN

Garenplaats, 1; St. Lievenstraat, 41; Phoenixstraat, 1; St. Pietersvrouwstraat, 67.

### KRUIDENIERS WINKELS

Vrijdagmarkt; Dendermondschen Steenweg, 132; St. Pieters-Vrouwstraat, 63; Nieuwe Sassepoortstraat, 105; Noordstraat/Brugsche poort 34; Chartreuzenstraat, 195.

### Belgradestraat, 36

In dit huis werd in 1873 de moeder-coöperatie (De Vrije Bakkers), de eerste socialistische Bakkerij gesticht door enkele internationalistische werklieden, met omtrent 100 fr. kapitaal.

### St. Gillisstraat, herberg « Zacheus »

In deze herberg werd in 1881 de Maatschappij VOORUIT gesticht, met 2000 franks door de Weerstandskas der Wevers geleend.

Samenwerkende Maatschappijen bij de Partij aangesloten: « De Vrije Bakkers » Puinstraat, Gent; « De Werkman », Hundelgemeschen Steenweg, Ledeberg-bij-Gent.

## STRIJDPENNING

### Ten voordeele van De Landbouwer

Gent. — Van een opsteller van den « Landbouwer », 0,25.

Olsene. — Die rijke guiten met hunne dikke buiken die maken zoo veel misbruiken van den arbeid van den werkmán, 0,10. — Van een werkmán die veel moet werken en slaven om zijne overdr vane pachten en lasten te kunnen betalen, 0,10. — Onleesbare zetten, 0,80. — De leuven van Olsene, 0,35.

Zulte. — Onzodelijke en persoonlijke zetten niet geplaatst, 0,60. — Omdat zij de oude manneken meer vleesch zouden geven dan altijd p.p., 0,10. — Omdat zij beter voor het werkvolk rond gaan dan voor de kerk, 0,10. — Een zwingelaar die bij zijn vader alleen is, 0,10. — Omdat de koetsier met Celine zou trouwen, 0,10. — Omdat hij de mannen van de propagandacub « Gentry » getraakteerd heeft, 0,03. — De Landheere, 0,05.

Beirvelde. — Vergeten te melden, 0,05. — Ik geef voor de « Landbouwer », 0,03. — Wekelijksche gift, 0,10. — Vooruit voor de groote kiezing, 0,05. — Omdat ik dan ook kiezer ben, 0,10.

Lochristy. — Van een niet kiezer, 0,10. — Een winkelier die altijd geeft, 0,10. — Waarom ben ik geen kiezer, 0,05. — Met de kiezing voor de kamer zult ge vrije mannen zien opkomen, 0,10. — Een bloemist, 0,10. — Omdat men wekelijksch de « Landbouwer » zou ontvangen, 0,05. — Ik betaal mijn blad, 0,05. — Nog e kel jaren propaganda en de gemeente zal veranderen, 0,10. — Van een jonge dochter in de Statiestraat, 0,10. — Van een bloemist in de Statiestraat, 0,10. — De uitdeelaars ontvangen strijdpenning, 0,20. — Omdat ik tevreden ben over den vooruitgang, 0,10. — Ik betaal mijn « Landbouwer », 0,05. — Met liefde, 0,05. — Leve de socialisten, 0,10.

Lootenhulle. — Mijne stem is voor U socialisten en zal altijd voor U zijn, omdat ik zie en ondervind dat gij voor de waarheid en rechtvaardigheid strijdt, leve het socialisme de partij der werklieden, 0,50.

Synghem. Voor den goeden vooruitgang van het socialisme op den buiten, 0,27. — Verkochte bladen, 0,06.

Botelaere. — Van twee landbouwers, 0,10. Machelen. — Ten voordeele van den landbouwer, 0,10. — Voor 't gazetdragerken uit de Capucienstraat, 0,10. — O! 't is toch zoo een judas, overdrager en hemeldragonder, 0,08. — Wij weten wel dat hij duikske weg mag spelen achter een nijverheidsgeestich tegen den beesten-hof, 0,12. — Ja, ja, nog met een jong ...., 0,12. — Ik ben tevreden dat ik een weegschal heb, 0,10. — Ik zal thans mijn vleesch kunnen wegen, 0,10. — Och heere die man mag alles doen hij heeft permissie van Gustaaf, 0,10.

Pinte. — Omdat Emiel hem met het zijne zou bemoeien in plaats van de menschen op te maken voor de antisocialisten te stemmen, 0,10.

## Handelsberichten

### Wekelijksche Markten

(N.-B. — De markten, waarachter deze (v) letter staat, worden daags te voren, en die met deze (n) letter, daags nadien gehouden, indien zij op een heiligendag vallen.)

### A. Boter-, Eieren- en Groenselmarkt

#### I. Oost-Vlaanderen

Maandag. — Te Gavere, Knesselare (groensel), Maldegem, Oosterzele (v), St. Gillis-Waas.

Dinsdag. — Te Assenede, Berchem (v) (aardappelen), Beveren (v), Bottelare (v), Caprijke, Cruys-hautem, Lede, Ninove (v) Somergem, Sottegem (v), Waasmunster (n), Watervliet (groensel), Zele.

Woensdag. — Te Aalter (n), Deinze (v), Herzele, Kieldrecht, Lokeren, Nederbrakel, Oordegem (n), Ronse (v), Waarschoot, Wijnghe.

Donderdag. — Te Buggenhout (boter), Loochristy (v), Wetteren.

Vrijdag. — Te Baasrode (n), Gent, Ledeberg, Ninove (v), Sinay (v), Temsche.

#### B. Allerlei waren

#### I. Oost-Vlaanderen

Maandag, Geeraardsbergen, Maldegem, Rupelmonde, Swevezele. — Dinsdag Somergem, Zele. — Woensdag Deinze (v) (zwinkelalotten), Herzele, Nederbrakel, Ronse (v), Wijnghe. — Donderdag Audenaarde (v), Denderhautem, Eecloo (v), St. Nikolaas (v). — Vrijdag Geeraardsbergen, Gent (bloemen, vogels, honden, konijnen), Ledeberg, Temsche. — Zaterdag Aalst, Hamme (eetwaren), Lebbeke (v), Nederbrakel, Sijngem. — Zondag Ledeberg.

#### II. West-Vlaanderen

Maandag Alveringhe, Kortrijk. — Dinsdag St. Denijs. — Woensdag Meulebeke, Thourout, Veurne (v). — Donderdag Staden, Watou (v). — Vrijdag Ardoye, Handzaeme, Oost-Roosebeke (n), Poperinge (n), Ruysselede. — Zaterdag Isegem, Lichtervelde, Mee-nen, Waregem (v).

#### III. Antwerpen

Dinsdag Schelle (n), St. Amands (Puurs) (v). — Vrijdag Antwerpen. — Zaterdag Mechelen (v), Turnhout.

#### IV. Brabant

Dinsdag Assche (v), Galmaarde (n). — Woensdag en Zaterdag Diest.

#### V. Limburg

Woensdag en Zaterdag St-Truiden.

### C. Ellegoederen en Kleedingsstukken

#### I. Oost-Vlaanderen

Dinsdag Gent (oude kleeren), Somergem, Sotteghem (v), Zele. — Woensdag Deinze (v), Wijnghe. — Donderdag Steenhuyze-Wijnhuysen. — Vrijdag Gent, Ledeberg, Temsche. — Zaterdag Gent (oude kleeren), Lebbeke (v), Nazareth. — Zondag Ledeberg.

#### II. West-Vlaanderen

Maandag Blankenberge Oostende (n) — Woensdag Meulebeke. — Donderdag Harelbeke (v), Oostende (n), Staden, Ternath (v). — Vrijdag Ardoye, Blankenberge, Handzaeme. — Zaterdag Isegem, Oostende (n), Waregem (v), Zondag Waasten.

#### III. Antwerpen

Dinsdag Breendonck (v). — Donderdag Boom (v).

#### IV. Brabant

Dinsdag Galmaarde (n), Londerzeel (v). — Woensdag en Zaterdag Diest.

#### D. Veemarkt

#### I. Oost-Vlaanderen

Maandag Dendermonde (vee, wild, vogel), Geeraardsbergen. — Dinsdag Gent (kiekens). — Woensdag Gent, Lokeren, Ronse (v). — Donderdag St. Nikolaas (v), Wetteren. — Vrijdag Gent.

#### II. West-Vlaanderen

Maandag Ghistel, Kortrijk. — Dinsdag Brugge (v) (hoornvee). — Donderdag Brugge (v) (schaap, kalv., huid, roet). — Zaterdag Roeselare (om 2 ure), Waregem (v), Ieperen. — Alle Maandagen vellenmarkt, in het slachthuis, te Kortrijk.

#### III. Antwerpen

Maandag en Woensdag Antwerpen. — Dinsdag Lier, Schelle (n), St. Amands (Puurs) (v). — Donderdag Lier, Mechelen (v) (Neckerspoel). — Vrijdag Mechelen (v) (Neckerspoel). — Zaterdag Mechelen (v) stad.

#### IV. Brabant

Maandag Geldenaken, Leuven, paard en vee. — Dinsdag en Vrijdag Thienen. — Woensdag Diest, Waver, hoornvee. — Donderdag Hal (n), Overijssche.

#### V. Limburg

Dinsdag Hasselt (v) hoornvee. — Donderdag Tongeren. — Vrijdag Hasselt (v) kalveren. — Zaterdag St-Truiden, Tongeren.

#### E. Verkenmarkt

#### I. Oost-Vlaanderen

Maandag Geeraardsbergen. — Woensdag Deinze (v), Ronse (v). — Zaterdag Nazareth.

#### II. West-Vlaanderen

Donderdag Brugge (v) vette, Ternath (v). — Vrijdag Handzaeme. — Zaterdag Brugge (v) magere, Lichtervelde, Waregem (v).

#### III. Antwerpen

Donderdag Putte (arr. Mechelen). — Vrijdag Berlaer, in den winter. — Zaterdag Mechelen (v), Turnhout.

#### IV. Brabant

Dinsdag Londerzeel (v), Opwijk, Thienen. — Woensdag Diest, Waver.

#### V. Limburg

Dinsdag Hasselt (v). — Woensdag en Donderdag Tongeren. — Vrijdag Bree, Lanaken. — Zaterdag St-Truiden.

#### F. Vlasmarkt

#### I. Oost-Vlaanderen

Dinsdag Zele. — Woensdag Deinze (v). — Donderdag Buggenhout. — Zaterdag Stekene (v).

#### II. West-Vlaanderen

Woensdag Meulebeke. — Zaterdag Waregem (v).

#### III. Antwerpen

Maandag Bornhem. Dinsdag St. Amands (Puurs) (v) — Woensdag Putte (arr. Mechelen).

Sam. Volksdrukkerij, Garenmarkt 9, Gent